734/05

Den 24. oktober 2005 blev i sag nr. 66.052:

xxxxxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har tegnet pensionsforsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i BG Pension, nu Danica Pension, klager over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse efter den 1/11 2004.

Selskabet har afvist at yde fortsat præmiefritagelse efter ovennævnte dato under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter dette tidspunkt.

Den omhandlede forsikring giver ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Der er en karensperiode på tre måneder.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1958, i marts 2002 anmeldte, at han siden den 29/6 2001 havde været sygemeldt fra sit daværende job som politiassistent pga. krisereaktion/psykisk skade efter episoder i forbindelse med aktiv tjeneste.

På baggrund heraf bevilgede selskabet præmiefritagelse fra karensperiodens udløb den 29/9 2001. I forbindelse hermed tilkendegav selskabet følgende:

"Vi har vurderet Deres erhvervsevne i forhold til Deres erhverv som politibetjent. Fortsætter De med at være sygemeldt, vil vi på et tidspunkt vurdere Deres generelle erhvervsevne."

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet herefter løbende yderligere lægelige og kommunale oplysninger.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 20/9 2002 fremgår:

"**Konklusion**

44-årig mand, som henvises af Arbejdsskadestyrelsen til undersøgelse på mistanke om post traumatisk stress syndrom. Undersøgte A. er tidligere i det væsentligste fysisk og psykisk rask. Han har arbejdet ved politiet fra 1984, først ved ... Politi og fra 1995 ved ... Politi. A. har i forbindelse med sit arbejde ved ... Politi været udsat for en del belastninger, herunder personlige trusler, men er mest belastet af sin deltagelse i urolighederne … A. har været udsat for voldsomme påvirkninger, dels ved at han selv har været i livsfare, dels ved at han måtte skyde mod [person], som var i gang med at angribe en såret kollega. I tiden efter disse uroligheder blev A. belastet af megen presseomtale …, samt megen negativ omtale og efterfølgende personlige trusler. I forbindelse med sit arbejde ved ... politi måtte han i 1997 underrette sin egen familie om en svogers død. I 1999 måtte han underrette familien til en ung kvinde og dennes barn om deres død med efterfølgende voldsom reaktion fra familien.

I hele perioden fra 1993 til 2001 har A. gradvist fået det psykisk dårligere, om end han har været i stand til at varetage sit arbejde som politimand. I forbindelse med hver at de ovenfor nævnte episoder har A. udviklet tegn på belastningsreaktion i tiltagende grad, således at han i juli 2001 måtte sygemeldes fra sit arbejde. Han var da præget af generelt fysisk ubehag, koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, vanskeligheder ved at klare sociale kontakter, følelsesmæssigt ustabil med tendens til tristhed og grådlabilitet, irritabel, udtalt bekymring for fremtiden samt hyppige genoplevelser af de belastende begivenheder. Påbegyndte herefter behandlingsforløb hos psykolog C.M., som endnu ikke er helt afsluttet. Har i dette behandlingsforløb fået det lidt bedre, således at han er blevet roligere og humørmæssigt mere stabil, og er blevet bedre til at

acceptere sin egen tilstand. A. er dog fortsat præget af ovenfor nævnte symptomer i en grad, så han ikke magter at genoptage sit arbejde eller fritidsinteresser.

Det må således skønnes, at A. har pådraget sig post traumatisk stress syndrom som følge af sit arbejde som politimand, og deraf følgende udsættelse for voldsomme psykiske påvirkninger."

Af erklæring fra psykolog B.H., Arbejdsmedicinsk Klinik, ... sygehus, fremgår bl.a.:

"Resumé

…

A.'s symptomer er som anført af speciallæge og psykolog = PTSD, og han er i psykologbehandling med nogen men ikke afgørende effekt, og prognosen er usikker.

Klinisk fremtræder han godt samarbejdende med begrænset emotionel energi, fotografisk hukommelse for enkelte episoder, men nedsat hukommelse for hvad han har fortalt.

Endvidere virker han ærlig og uden appel. Han bliver uden varsel rørt til tårer, specielt ved omtale af det pres, som familien har vært udsat for, ved omtale af 18. maj og de to episoder i Aa.."

Autoriseret psykolog C.M. har i statusbedømmelse af 14/8 2003 bl.a. anført:

"A.s tilstand er … fortsat ustabil. PTSD - samt relaterede symptomer dominerer fortsat hans funktionsniveau i dagligdagen. Der er tale om: Nedsat hukommelse, koncentration, overblik og initiativ, social isolationstendens, nedsat fysisk som psykisk energi samt emotionelle svingninger med tendens til tristhed og tomhedsfølelse. Det er endnu ikke muligt at afgøre, hvornår han evt. vil kunne raskmeldes. På baggrund af mit kendskab til A.s sygdomsforløb sammenholdt med den psykiatriske speciallægeerklæring og erklæringen fra Arbejdsmedicinsk Klinik er det min faglige vurdering, at han ikke vil være i stand til at gennemføre hverken arbejdsprøvning eller kursus. Min forventning vil ydermere være, at sådanne tiltag vil kunne svække hans tilstand yderligere og derved reducere efterfølgende behandlingsmuligheder. Erfaringerne med behandling og rehabilitering efter psykiske traumer er, at der er tale om tidskrævende forløb, hvorfor jeg som et minimum må anbefale, at udfaldet af arbejdsskadesagen afventes.

Det er ikke min vurdering, at A. aktuelt vil være i stand til at revalidere sig selv. Med mit kendskab til ham før skadebehandlingen, hvor han stadig var i aktiv tjeneste, kan jeg ikke helt afvise, at han med tiden vil kunne genvinde psykisk styrke til i et eller andet omfang at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Det er dog fortsat ikke muligt i givet fald at afgøre hvornår og hvorledes, men tidsperspektivet kan meget være årelangt."

På baggrund af neuropsykologisk undersøgelse i november 2003 udarbejdede neuropsykolog K.H. erklæring, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"**Konklusion på grundlag af den neuropsykologiske undersøgelse:**

…

Samlet er hans intellektuelle funktionsniveau inden for normalområdet. Der ses nedsat koncentration og opmærksomhed, og hans tempo er nedsat i forbindelse med opgaver, der kræver delt opmærksomhed samt opgaver, hvor han belastes af tidspres. Han forvirres og mister overblikket, når der er for mange detaljer at forholde sig til, og i sådanne situationer ses manglende strategier til at komme videre. Indlæringsevnen såvel over for enkelt- som kompliceret sprogligt og visuelt materiale er nedsat. Arbejdshukommelsen og langtidshukommelsen er ligeledes nedsat.

De nævnte kognitive vanskeligheder, problemer med overbliksdannelse når der er for mange informationer at forholde sig til, nedsat koncentration, hukommelse og initiativ må ses som symptomer på den posttraumatiske belastningssituation A. har været udsat for. Dertil kommer de psykiske følger i form af social isolationstendens, nedsat fysisk og psykisk energi samt emotionelle svingninger med tendens til tristheds- og tomhedsfølelse. Han reagerer med stress og har nedsat tolerance for stressbelastninger med tendens til at begrænse eller forenkle indtryk, som kan forekomme komplekse eller flertydige og føler ubehag ved at skule træffe beslutninger. Han giver indtryk af at være reserveret og at have svært ved at slappe af og at vise følelser i samvær med andre. Han føler sig utilpas i tætte relationer."

Arbejdsskadestyrelsen vurderede ved afgørelse af 23/12 2003, at klagerens mén som følge af skaden er 20 %. Arbejdsskadestyrelsen lagde herved til grund, at klageren havde pådraget sig en middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion.

Af kommunal ressourceprofil af 28/5 2004 fremgår:

"**Samlet ressourceprofil**

…

Familien er grundet sygemeldingen presset økonomisk og såfremt det indebærer at familien er nødsaget til at sælge deres bolig, kan det have indvirkning på A.s arbejdsevne. Han har mange arbejdsmæssige kompetencer, men vil have svært ved at omsætte disse, som han har det nu. Der har været forsøgt iværksat virksomhedspraktik, hvor han ikke magtede at gennemføre jobsamtalen. Det vurderes, at han oprindeligt har haft gode sociale kompetencer til at indgå jobmæssigt, men disse nu er meget indskrænket. Arbejdsevnen er meget påvirket af, hvordan han psykisk har det.

…

• Arbejdsevnevurdering

Det vurderes, at hans tilstand i mange henseender er varig, jf. lægekonsulentens vurdering og at hans arbejdsevne er påvirket i en grad, der vanskeliggør en fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet, endog på beskyttede vilkår."

Den 18/6 2004 overgik klagerens sag til behandling efter reglerne om førtidspension. Ved afgørelse af 7/7 2004 tilkendte kommunen klageren førtidspension med virkning fra den 1/8 2004.

På baggrund af de indhentede sagsakter forlængede selskabet løbende klagerens præmiefritagelse indtil den 1/11 2004, hvorefter selskabet vurderede, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, hvorfor han ved sin fagforening anmodede om revurdering heraf.

Selskabet fastholdt ved skrivelse af 22/12 2004 til klagerens fagforening, at klagerens generelle erhvervsevne efter selskabets opfattelse alene er nedsat med mellem 1/2 og 2/3.

Klageren påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/11 2004, hvorfor han er berettiget til

fortsat præmiefritagelse. Til støtte herfor har klageren i klageskemaet bl.a. henvist til, at han har fået tilkendt offentlig pension.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 9/3 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Behandlingen af en ansøgning om præmiefritagelse deles op i to kategorier, midlertidig erhvervsudygtighed og længerevarende tab af erhvervsevne.

Ved midlertidig erhvervsudygtighed forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde. Reglerne om midlertidig erhvervsudygtighed anvendes som regel højst i 18 måneder. Hvis forsikredes sygdomstilstand forinden er stabiliseret i et sådant omfang, at hans fremtidige erhvervsevne kan vurderes, behandles sagen efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne. Ved længerevarende tab af erhvervsevne er det den generelle erhvervsevne der vurderes, kort sagt ser vi på erhvervsevnen i et bredere perspektiv.

Det er vores opfattelse, at A. ikke kan vende tilbage til sit hidtidige arbejde som politibetjent, men at han burde være i stand til at udføre et arbejde på minimum halv tid i et andet erhverv.

A. har utvivlsomt PTSD. Problemet med denne diagnose er imidlertid følgende:

1. Usikker prognose.
2. Konsekvensen for erhvervsevnen?
3. Ingen klar sammenhæng mellem traumets sværhedsgrad og følgerne.
4. Det forekommer helt uoverskueligt at acceptere PTSD som udgangspunkt for en påstand om varig invaliditet.

Det er vores psykiatriske lægekonsulents vurdering, at erhvervsevnetabet ligger på omkring halvdelen. A. burde med de beskrevne gener og begrænsninger kunne arbejde svarende til ½ indsats under passende hensyntagende forhold."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**§ 4. Dækning ved invaliditet/tab af erhvervsevne**

Stk. 1. Ret til invalidepension/præmiefritagelse

Ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse har den forsinkede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen må dog ikke skyldes forsæt.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

…

Stk. 3. Udbetaling af invalidepension/præmiefritagelse

Udbetaling af invalidepension respektive præmiefritagelse får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i **3 måneder**.

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen må nævnet være enigt med selskabet i, at klagerens generelle erhvervsevne ikke efter den 1/11 2004 kan anses for nedsat til 1/3 eller derunder. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse efter denne dato.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann